

ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД міста КИЄВА
01030, м. Київ, вул.Б.Хмельницького,44-В, тел. (044) 284-18-98, E-mail:
inbox@ki.arbitr.gov.ua

19.05.2017

РІШЕННЯ ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

Справа №910/19559/15

за позовом ОСОБА_1

до Товариства з обмеженою відповідальністю "АЗАРО ГРУП"
про стягнення 724056 грн. 17 коп.

Головуючий суддя Отрош.І.М.

Судді Гумега О.В.

Демидов В.О.

Позивач: ОСОБА_1

Представники сторін:

від позивача: ОСОБА_3 – представник за довіреністю б/н від
29.07.2015;

від відповідача: ОСОБА_4 – в.о. директора.

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

29.07.2015 до Господарського суду міста Києва надійшла позовна заява ОСОБА_1 з вимогами до Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" про стягнення 724056 грн. 17 коп., з яких 509200 грн. 00 коп. основного боргу, 7575 грн. 22 коп. 3% річних та 207280 грн. 95 коп. інфляційних втрат.

Обґрунтовуючи позовні вимоги, позивач вказав на те, що 12.12.2013 рішенням загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" його було виключено зі складу учасників відповідача. Відповідно до норм ст. 148 Цивільного кодексу України та ст. 54 Закону України "Про господарські товариства" товариство (відповідач) зобов'язане було, на думку позивача, виплатити вартість частини майна товариства, пропорційну частці позивача у статутному капіталі, після затвердження звіту за рік і в строк до 12 місяців з дня виходу. З огляду на те, що у встановлені строки відповідач не виплатив позивачу вартість частини майна товариства, пропорційну його частці у статутному капіталі, що складає 1,34% статутного капіталу, позивач звернувся до суду та просить стягнути з відповідача грошові кошти у розмірі 509200 грн. 00 коп., що на думку позивача, є вартістю частини майна товариства, пропорційна частці позивача у статутному капіталі, а також у

зв'язку з простроченням виконання грошового зобов'язання просить стягнути з відповідача 3% річних у розмірі 7575 грн. 22 коп. за період з 01.01.2015 по 30.06.2015 та інфляційні втрати у розмірі 207280 грн. 95 коп. за січень – червень 2015 року.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 03.08.2015 порушено провадження у справі № 910/19559/15 та справу призначено до розгляду на 07.09.2015.

У судовому засіданні 07.09.2015 представник відповідача подав відзив на позовну заяву, в якому, зокрема, зазначив, що в основу розрахунку вартості частини майна товариства, належної до сплати учаснику, що виходить з товариства, повинна братись балансова вартість майна товариства, зокрема, баланс товариства на дату виходу учасника. Відповідач зазначив, що і актив і пасив Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" станом на 12.12.2013 (дата виходу позивача зі складу учасників товариства) становили 43806800 грн. 00 коп., а тому вартість всього майна товариства становила 0 грн. 00 коп., у зв'язку з чим частка майна товариства, належна до сплати позивачу, становить 0 грн. 00 коп. Також відповідачем зазначено, що позивач не надав належних доказів сплати частки у статутний капітал відповідача; заявлення 3% річних та інфляційних втрат є необґрунтованим, оскільки відповідач не був обізнаний щодо реквізитів рахунку, на яких слід перераховувати кошти позивачу.

У судовому засіданні 07.09.2015, відповідно до статті 77 Господарського процесуального кодексу України, оголошено перерву до 14.09.2015.

У судовому засіданні 14.09.2015 позивач подав письмові пояснення на відзив, в яких, зокрема, зазначив, що грошова оцінка вартості частини майна товариства, належного йому до сплати та пропорційна його частці у статутному капіталі, була визначена відповідачем у розмірі 509200 грн. 00 коп. у протоколі загальних зборів товариства № 23 від 12.12.2013. При цьому, позивач зауважив, що балансова вартість активів не відповідає реальній ринковій вартості майна товариства.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 14.09.2015, відповідно до статті

69 Господарського процесуального кодексу України, продовжено строк розгляду спору на п'ятнадцять днів; у судовому засіданні 14.09.2015, відповідно до статті 77 Господарського процесуального кодексу України, оголошено перерву до 05.10.2015; у судовому засіданні 05.10.2015, відповідно до статті 77 Господарського процесуального кодексу України, оголошено перерву до 07.10.2015.

У судовому засіданні 07.10.2015 позивач подав клопотання про призначення судової експертизи.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 07.10.2015 призначено у справі

№ 910/19559/15 комплексну судову експертизу; зупинено провадження у справі № 910/19559/15 до проведення Київським науково-дослідним інститутом

судових експертиз комплексної судової експертизи (або до дачі висновку чи повідомлення про неможливість проведення експертизи).

10.12.2015 до відділу діловодства Господарського суду міста Києва з Київського науково-дослідного інституту судових експертиз повернулись матеріали справи № 910/19559/15 разом із клопотанням № 19387/15-53 судового експерта ОСОБА_5 про надання матеріалів, необхідних для проведення експертизи.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 11.12.2015 поновлено провадження у справі № 910/19559/15, задоволено клопотання судового експерта ОСОБА_5 про надання матеріалів, необхідних для проведення експертизи у справі № 910/19559/15

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 11.12.2015 зупинено провадження у справі № 910/19559/15 до проведення Київським науково-дослідним інститутом судових експертиз судової експертизи (або до дачі висновку чи повідомлення про неможливість проведення експертизи), що призначена ухвалою Господарського суду міста Києва від 07.10.2015 у справі № 910/19559/15, та повернення матеріалів справи до суду.

19.02.2016 до відділу діловодства Господарського суду міста Києва від позивача надійшла заява про забезпечення позову, в якій позивач просив суд накладити арешт на майно та грошові суми, які належать Товариству з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант", та заборонити відповідачу до завершення проведення судової експертизи у справі № 910/19559/15 вчиняти дії з відчуження житлового будинку з нежитловими приміщеннями та підземним паркінгом в Оболонському районі міста Києва за адресою: проспект Оболонський 54.

24.02.2016 до Господарського суду міста Києва повернулись матеріали справи

№ 910/19559/15 разом із Повідомленням судових експертів ОСОБА_5 та ОСОБА_6 про неможливість надання висновку № 19387/15-53/19388/15-45 від 10.02.2016

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 29.02.2016 поновлено провадження у справі № 910/19559/15; призначено колегіальний розгляд справи у складі трьох суддів.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 29.02.2016 колегією суддів у складі головуючого судді Отрош І.М., суддів Демидова В.О. та Комарової О.С. справу № 910/19559/15 прийнято до провадження; розгляд справи призначено на 15.03.2016.

За наслідками розгляду в судовому засіданні 15.03.2016 заяви про забезпечення позову, поданої 19.02.2016, в її задоволенні відмовлено, мотиви відмови викладено в ухвалі Господарського суду міста Києва від 15.03.2016.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 15.03.2016 призначено у справі

№ 910/19559/15 комплексну судову експертизу; зупинено провадження у справі № 910/19559/15 до проведення Київським науково-дослідним інститутом

судових експертиз комплексної судової експертизи (або до дачі висновку чи повідомлення про неможливість проведення експертизи).

21.03.2016 до відділу діловодства Господарського суду міста Києва від позивача надійшло клопотання про витребування доказів, в якому позивач просить суд витребувати у Головному управлінні статистики у м. Києві фінансову звітність Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" станом на 30.09.2013 та інформацію про дату постановки на баланс основних засобів Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" станом на 12.12.2013.

14.04.2016 до Господарського суду міста Києва повернулись матеріали справи

№ 910/19559/15 разом із Повідомленням судових експертів ОСОБА_5 та ОСОБА_6 про неможливість надання висновку № 5355/16-53/5356/16-45 від 12.04.2016 у зв'язку з тим, що відповідачем не було надано для проведення експертизи у справі № 910/19559/15 інформації щодо дати придбання, дати постановки на баланс, актів технічного стану основних засобів станом на 12.12.2013 та на 30.06.2013.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 23.05.2016 поновлено провадження у справі № 910/19559/15, розгляд справи призначено на 30.05.2016.

27.05.2016 до відділу діловодства Господарського суду міста Києва від позивача надійшло клопотання про витребування доказів.

27.05.2016 до відділу діловодства Господарського суду міста Києва від позивача надійшло клопотання про призначення у справі № 910/19559/15 судової експертизи.

27.05.2016 до відділу діловодства Господарського суду міста Києва від позивача надійшла заява про забезпечення позову.

За наслідками розгляду в судовому засіданні 30.05.2016 вказаної заяви, в її задоволенні відмовлено, мотиви відмови викладено в ухвалі Господарського суду міста Києва від 30.05.2016.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 30.05.2016 витребувано у Головному управлінні статистики у м. Києві фінансову звітність Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" станом на 30.09.2013 та інформацію про дату постановки на баланс основних засобів Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" станом на 12.12.2013; призначено у справі № 910/19559/15 комплексну судову експертизу, проведення якої доручено судовому експерту ОСОБА_7 та судовому експерту ОСОБА_8; визначено провідного судового експерта з проведення комплексної експертизи у справі № 910/19559/16 ОСОБА_7; зупинено провадження у справі № 910/19559/15 до проведення судовими експертами ОСОБА_7 та ОСОБА_8

судової експертизи (або до дачі висновку чи повідомлення про неможливість проведення експертизи).

05.08.2016 до Господарського суду міста Києва надійшло клопотання судових експертів ОСОБА_9 та ОСОБА_8 про надання додаткових документів для проведення експертизи у справі № 910/19559/15.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 12.08.2016 поновлено провадження у справі № 910/19559/15; задоволено клопотання судових експертів ОСОБА_9 та ОСОБА_8 про надання додаткових документів для проведення експертизи у справі № 910/19559/15.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 12.08.2016 зупинено провадження у справі № 910/19559/15 до проведення судовими експертами ОСОБА_7 та ОСОБА_8 судової експертизи (або до дачі висновку чи повідомлення про неможливість проведення експертизи).

28.10.2016 до Господарського суду міста Києва надійшло клопотання судових експертів ОСОБА_9 та ОСОБА_8 про надання додаткових документів для проведення експертизи у справі № 910/19559/15.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 02.11.2016 поновлено провадження у справі № 910/19559/15; задоволено клопотання судових експертів ОСОБА_9 та ОСОБА_8 про надання додаткових документів для проведення експертизи у справі № 910/19559/15.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 02.11.2016 зупинено провадження у справі № 910/19559/15 до проведення судовими експертами ОСОБА_7 та ОСОБА_8 судової експертизи (або до дачі висновку чи повідомлення про неможливість проведення експертизи).

04.04.2017 до Господарського суду міста Києва повернулись матеріали справи

№ 910/19559/15 разом із Висновком експертів за результатами проведення комплексної судової експертизи № 31/17 від 06.03.2017.

У зв'язку з перебуванням судді Комарової О.С. на лікарняному було проведено повторний автоматизований розподіл судової справи, внаслідок якого справу № 910/19559/15 було передано на розгляд колегії суддів у складі головуєчого судді Отрош І.М., суддів Гумеги О.В. та Демидова В.О.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 11.04.2017 справу прийнято до провадження колегією суддів у складі головуєчого судді Отрош І.М., суддів Гумеги О.В. та Демидова В.О., поновлено провадження у справі № 910/19559/15; розгляд справи призначено на 19.05.2017.

26.04.2017 до відділу діловодства Господарського суду міста Києва від відповідача надійшли документи.

У судове засідання 19.05.2017 з'явились позивач, представник позивача та представник відповідача.

Представник позивача подав суду заяву про збільшення розміру позовних вимог, у якій просив стягнути з відповідача 1333420,00 грн. вартості частки майна товариства, 925439,50 грн. збитків від інфляції, 87238,54 грн. 3%

річних, а також подав заяву про відстрочення сплати судового збору з тих підстав, що

сума судового збору, яку слід доплатити (24330,63 грн.), є непосильною для позивача.

У судовому засіданні 19.05.2017 представник відповідача подав пояснення, відповідно до яких зазначив, що основними документами, на яких базується висновок, є копії довідок про виконані роботи за 2010-2012, надані позивачем; розрахунок вартості активів самі експерти називають попереднім орієнтовним, у зв'язку з чим відповідач вважає, що висновок є надуманим і необґрунтованим.

Розглянувши заяву позивача про відстрочення сплати судового збору, суд зазначає наступне.

За змістом ст. 8 Закону України «Про судовий збір», враховуючи майновий стан сторони, суд може своєю ухвалою відстрочити або розстрочити сплату судового збору на певний строк, але не довше ніж до ухвалення судового рішення у справі.

Відповідно до п. 3.1. постанови Пленуму Вищого господарського суду України, Єдиною підставою для вчинення господарським судом дій, зазначених у статті

8 Закону України «Про судовий збір», є врахування ним майнового стану сторін.

Разом з тим, позивач не надав суду жодних доказів у підтвердження наявності обставин, що можуть слугувати підставами для відстрочення сплати судового збору у розумінні ст. 8 Закону України «Про судовий збір», у зв'язку з чим у задоволенні вказаної заяви судом відмовлено.

При цьому, з огляду на несплату позивачем судового збору за подання заяви про збільшення розміру позовних вимог, остання не приймається судом до розгляду, у зв'язку з чим суд здійснює розгляд вимог, заявлених у позові.

У судовому засіданні 19.05.2017 оголошено вступну та резолютивну частини рішення.

Розглянувши матеріали справи та заслухавши пояснення представників сторін, суд

ВСТАНОВИВ:

Відповідно до даних з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, Товариство з обмеженою відповідальністю «Азаро Груп» (колишнє найменування – Товариство з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант"), відповідач, було зареєстровано 12.06.2001, дата реєстрації в Єдиному державному реєстрі – 16.09.2004; номер запису: 1 065 120 0000 000581, код ЄДРПОУ 31450731.

Так, станом на момент подання позову та порушення провадження у справі найменуванням юридичної особи, зареєстрованої за ідентифікаційним кодом 31450731 (відповідач), було Товариство з обмеженою відповідальністю «КПО Гарант», що підтверджується Спеціальним витягом з Єдиного

державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців №20964197 від 03.08.2015. Разом з тим, з витягу з Єдиного державного реєстру юридичних

осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань №1002592755 від 19.05.2017 вбачається, що станом на 19.05.2017 найменуванням юридичної особи, зареєстрованої за ідентифікаційним кодом 31450731 (відповідач), є Товариство з обмеженою відповідальністю «Азаро Груп» (державна реєстрація змін до установчих документів юридичної особи, 07.03.2017; зміна повного найменування, зміна скороченого найменування).

Судом встановлено, що ОСОБА_1 (позивач) був одним з учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант", найменування якого змінено на Товариство з обмеженою відповідальністю «Азаро Груп» (код ЄДРПОУ 31450731) з часткою в розмірі 1,34% статутного капіталу, розмір внеску до статного капіталу – 509200,00 грн., що підтверджується п. 7.1. статуту відповідача в редакції, затвердженій Загальними зборами учасників товариства (протокол №18 від 25.08.2010), копія якого долучена до позову.

Судом встановлено, що відповідно до свідоцтва про повне внесення вкладу до статутного капіталу від 30.01.2013, учасник відповідача ОСОБА_1, розмір частки якого в статутному капіталі товариства складає 1,34%, повністю вніс свій вклад до статутного капіталу товариства, передбачений статутом, а саме 509200,00 грн.; відповідно до довідки про внесення засновниками коштів до статутного фонду підприємства (відповідача) станом на 25.01.2013, зареєстрований статутний фонд складає 38000000,00 грн.; внесено коштів засновниками, зокрема, ОСОБА_1, 509200,00 грн. (внесок сплачено повністю), ОСОБА_10 – 26262382,23 грн., залишок несплаченого статутного фонду – 11228417,77 грн. (копія свідоцтва та довідки долучені до позову).

Судом встановлено, що рішенням Загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" від 12.12.2013, оформленим протоколом №23, вирішено, зокрема, на підставі ст. 64 Закону України «Про господарські товариства» примусово виключити з Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" ОСОБА_1, який володіє 1,34% статутного капіталу у зв'язку з перешкоджанням своїми діями досягненню цілей товариства; відповідно до ст. 54 Закону України «Про господарські товариства» вирішено виплатити ОСОБА_1 вартість частини майна товариства, пропорційну його частці в статутному капіталі; виплата проводиться після затвердження звіту за рік, в якому він вийшов з товариства, і в строк до 12 місяців з дня виходу (копія протоколу долучена до позову).

Судом встановлено, що відповідно до статуту Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант", зі змінами, затвердженими Загальними зборами учасників товариства (протокол №18 від 25.08.2010), копія якого долучена до позову, а саме п.п. 5.4., 5.7. статуту, учасник, який виходить з товариства, має право одержати вартість частини майна, пропорційну його частці в статутному капіталі товариства; порядок і спосіб визначення вартості

частини майна, що пропорційна частці учасника у статутному капіталі, а також порядок і строки її виплати встановлюються статутом і законом.

Судом встановлено, що позивачем було направлено відповідачу претензію про сплату боргу від 05.06.2015, відповідно до якої позивач зазначив, що

встановлений законом річний строк для проведення розрахунків з позивачем як учасником, якого виключено зі складу учасників товариства, сплинув, у зв'язку з чим на підставі ст. 54 Закону України «Про господарські товариства» просив сплатити йому вартість майна товариства відповідача, що відповідає його частці у статутному капіталі, тобто 509200,00 грн., а також 3% річних у розмірі 631,51 грн. та 103312,83 грн. інфляційних втрат (копія листа долучена до позову).

Судом встановлено, що у відповідь на претензію про сплату боргу від 05.06.2015, відповідачем було направлено позивачу лист від 16.06.2015, у якому вказано, що у зв'язку з численними переїздами офісу товариства у період з 2012 року не всі документи щодо діяльності товариства збереглися, з огляду на що відповідач просив надіслати копію свідоцтва про повне внесення вкладу до статутного капіталу; довідку про внесення засновниками коштів до статутного фонду від 25.01.2013; договір про надання поворотної фінансової допомоги №1 від 11.04.2012.

В обґрунтування позовних вимог, позивач зазначає, що 12.12.2013 рішенням загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" його було виключено зі складу учасників відповідача. Відповідно до норм ст. 148 Цивільного кодексу України та ст. 54 Закону України "Про господарські товариства" товариство (відповідач) зобов'язане було, на думку позивача, виплатити вартість частини майна товариства, пропорційну частці позивача у статутному капіталі, після затвердження звіту за рік і в строк до 12 місяців з дня виходу. З огляду на те, що у встановлені строки відповідач не виплатив позивачу вартість частини майна товариства, пропорційну його частці у статутному капіталі, що складає 1,34% статутного капіталу, позивач звернувся до суду та просить стягнути з відповідача грошові кошти у розмірі 509200 грн. 00 коп., що на думку позивача, є вартістю частини майна товариства, пропорційна частці позивача у статутному капіталі, а також у зв'язку з простроченням виконання грошового зобов'язання просить стягнути з відповідача 3% річних у розмірі 7575 грн. 22 грн. за період з 01.01.2015 по 30.06.2015 та інфляційні втрати у розмірі 207280 грн. 95 коп. за січень – червень 2015 року.

Оцінюючи подані докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді у судовому засіданні всіх обставин справи в їх сукупності, та враховуючи, що кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, суд вважає, що вимоги позивача підлягають задоволенню з наступних підстав.

Відповідно до ст. 140 Цивільного кодексу України, Товариством з обмеженою відповідальністю є засноване одним або кількома особами товариство, статутний капітал якого поділений на частки, розмір яких встановлюється статутом.

За приписами ст. 144 Цивільного кодексу України, статутний капітал товариства з обмеженою відповідальністю складається із вкладів його учасників, розмір статутного капіталу дорівнює сумі вартості таких вкладів.

Відповідно до п.п. 2.1, 2.2., 2.4. постанови Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин» від 25 лютого 2016 року N 4, господарським судам під час вирішення спорів, що виникають з корпоративних відносин, слід враховувати приписи статті 1 ГПК України та з'ясовувати наявність в особи, яка звернулася з позовом, суб'єктивного права або законного інтересу у правовідносинах, на захист яких подано позов, а також питання про наявність чи відсутність факту їх порушення, невизнання або оспорювання.

За змістом положень пункту 4 частини першої статті 12 ГПК України, статті

167 ГК України, статті 2 Закону України "Про акціонерні товариства" сторонами у корпоративному спорі є: 1) юридична особа та її учасник (засновник, акціонер, член), у тому числі учасник, який вибув; 2) учасники (засновники, акціонери, члени) юридичної особи. Учасник, який вибув зі складу юридичної особи, може бути стороною корпоративного спору щодо визначення та стягнення належної йому до сплати вартості частки майна юридичної особи, про визнання недійсними рішень про виключення його зі складу юридичної особи, а також про визнання недійсними інших рішень юридичної особи, якщо ці рішення прийняті в період до виходу (виключення) учасника, а відповідні вимоги обґрунтовуються порушенням його корпоративних прав на момент прийняття такого рішення (п. 1.2. постанови Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин» від 25 лютого 2016 року N 4).

Як встановлено судом, ОСОБА_1 (позивач) був одним з учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант", найменування якого змінено на Товариство з обмеженою відповідальністю «Азаро Груп» (код ЄДРПОУ 31450731) з часткою в розмірі 1,34% статутного капіталу, розмір внеску до статного капіталу – 509200,00 грн., що підтверджується п. 7.1. статуту відповідача в редакції, затвердженій Загальними зборами учасників товариства (протокол №18 від 25.08.2010), копія якого долучена до позову.

За змістом ст. 52 Закону України "Про господарські товариства", учаснику товариства з обмеженою відповідальністю, який повністю вніс свій вклад, видається свідоцтво товариства.

Як встановлено судом, відповідно до свідоцтва про повне внесення вкладу до статутного капіталу від 30.01.2013, учасник відповідача ОСОБА_1, розмір частки якого в статутному капіталі товариства складає 1,34%, повністю вніс свій вклад до статутного капіталу товариства, передбачений статутом, а саме 509200,00 грн.; відповідно до довідки про внесення засновниками коштів до статутного фонду підприємства (відповідача) станом на 25.01.2013, зареєстрований статутний фонд складає 38000000,00 грн.; внесено коштів засновниками, зокрема, ОСОБА_1, 509200,00 грн. (внесок сплачено повністю),

ОСОБА_10 – 26262382,23 грн., залишок несплаченого статутного фонду – 11228417,77 грн.

За наведених обставин, доводи відповідача щодо відсутності належних доказів внесення позивачем своєї частки до статутного капіталу відповідача спростовуються вищенаведеним.

Як встановлено судом, рішенням Загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" від 12.12.2013, оформленим протоколом №23, вирішено, зокрема, на підставі ст. 64 Закону України «Про господарські товариства» примусово виключити з Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" ОСОБА_1, який володіє 1,34% статутного капіталу у зв'язку з перешкоджанням своїми діями досягненню цілей товариства; відповідно до ст. 54 Закону України «Про господарські товариства» вирішено виплатити ОСОБА_1 вартість частини майна товариства, пропорційну його частці в статутному капіталі; виплата проводиться після затвердження звіту за рік, в якому він вийшов з товариства, і в строк до 12 місяців з дня виходу (копія протоколу долучена до позову).

Відповідно до ст. 64 Закону України "Про господарські товариства", учасника товариства з обмеженою відповідальністю, який систематично не виконує або неналежним чином виконує обов'язки, або перешкоджає своїми діями досягненню цілей товариства, може бути виключено з товариства на основі рішення, за яке проголосували учасники, що володіють у сукупності більш як 50 відсотками загальної кількості голосів учасників товариства. При цьому цей учасник (його представник) у голосуванні участі не бере. Виключення учасника з товариства призводить до наслідків, передбачених статтями 54 і 55 цього Закону.

Згідно ст. 54 Закону України "Про господарські товариства", при виході учасника з товариства з обмеженою відповідальністю йому виплачується вартість частини майна товариства, пропорційна його частці у статутному капіталі. Виплата проводиться після затвердження звіту за рік, в якому він вийшов з товариства, і в строк до 12 місяців з дня виходу. На вимогу учасника та за згодою товариства вклад може бути повернуто повністю або частково в натуральній формі.

Отже, вихід особи зі складу учасників товариства з обмеженою відповідальністю дає такій особі право одержати вартість частини майна, пропорційну її частці у статутному капіталі товариства.

Відповідно до п.п. 4.19, 4.20 постанови Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин» від 25 лютого 2016 року N 4, під час вирішення спорів щодо розрахунків з учасником, який вийшов (виключений) з товариства, господарським судам слід враховувати, що вартість частини майна товариства, що належить до виплати такому учаснику, повинна визначатися виходячи з вартості усього майна, що належить товариству, в тому числі основних засобів,

нематеріальних активів, оборотних активів, майна невиробничого призначення з урахуванням майнових зобов'язань товариства.

Учасник ТОВ або ТДВ має право вимагати проведення з ним розрахунків на підставі дійсної (ринкової) вартості майна товариства, а отже, господарським судом має бути задоволено клопотання учасника, який вийшов (виключений) з ТОВ або ТДВ, про здійснення експертної оцінки дійсної (ринкової) вартості необоротних і оборотних активів товариства та його зобов'язань для обчислення вартості частини майна, що належить до сплати такому учаснику.

Крім того, як роз'яснено в постанові Пленуму Верховного Суду України "Про практику розгляду судами корпоративних спорів" від 24.10.2008 р. N 13 при визначенні порядку і способу обчислення вартості частини майна товариства та частини прибутку, яку має право отримати учасник при виході (виключенні) з ТОВ (ТДВ), а також порядку і строків їх виплати, господарські суди мають застосовувати відповідні положення установчих документів товариства. У випадку нерегульованості в установчих документах вартість частини майна товариства, що підлягає виплаті, повинна відповідати вартості чистих активів товариства, що визначається в порядку, встановленому законодавством, пропорційно його частці в статутному капіталі товариства на підставі балансу, складеного на дату виходу (виключення).

Згідно з п.п. 4.14, 4.15 постанови Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин» від 25 лютого 2016 року N 4, під час розгляду спорів про стягнення вартості частини майна ТОВ та розміру частини прибутку господарські суди повинні мати на увазі, що вартість майна та розмір частини прибутку товариства, що належать до виплати учаснику, який вийшов, обчислюються на дату волевиявлення учасника вийти з товариства, тобто на дату подання учасником заяви про вихід з товариства. Судам слід враховувати, що у разі виходу учасника з товариства чинне законодавство не передбачає настання у товариства обов'язку здійснити виплату такому учаснику вартості частини майна товариства, пропорційної його частці у статутному капіталі товариства, у строки, коротші, ніж встановлені статтею 54 Закону України "Про господарські товариства". Водночас обов'язок товариства щодо розрахунків при виході з нього учасника виникає на підставі відповідного припису закону та не пов'язаний з наявністю або відсутністю вимоги про здійснення виплати.

Як встановлено судом, відповідно до статуту Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант", зі змінами, затвердженими Загальними зборами учасників товариства (протокол №18 від 25.08.2010), копія якого долучена до позову, а саме п.п. 5.4., 5.7. статуту, учасник, який виходить з товариства, має право одержати вартість частини майна, пропорційну його частці в статутному капіталі товариства; порядок і спосіб визначення вартості частини майна, що пропорційна частці учасника у статутному капіталі, а також порядок і строки її виплати встановлюються статутом і законом.

З огляду на те, що датою виключення позивача зі складу учасників відповідача є 12.12.2013 (дата прийняття рішення Загальних зборів учасників Товариства з

обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" від 12.12.2013, оформленого протоколом №23), останнім днем визначеного ст. 54 Закону України "Про господарські товариства" 12-місячного строку для виплати вартості частки учасника товариства, якого виключено, є 12.12.2014.

При цьому, жодних доказів у підтвердження сплати вартості частки позивача у статутному капіталі відповідача, як у визначений ст. 54 Закону України "Про господарські товариства" строк, так і після його спливу, відповідачем не надано.

Так, як встановлено судом, позивачем було направлено відповідачу претензію про сплату боргу від 05.06.2015, відповідно до якої позивач зазначив, що встановлений законом річний строк для проведення розрахунків з позивачем як учасником, якого виключено зі складу учасників товариства, сплинув, у зв'язку з чим на підставі ст. 54 Закону України «Про господарські товариства» просив сплатити йому вартість майна товариства відповідача, що відповідає його частці у статутному капіталі, тобто 509200,00 грн., а також 3% річних у розмірі 631,51 грн. та 103312,83 грн. інфляційних втрат (копія листа долучена до позову).

Як встановлено судом, у відповідь на претензію про сплату боргу від 05.06.2015, відповідачем було направлено позивачу лист від 16.06.2015, у якому вказано, що у зв'язку з численними переїздами офісу товариства у період з 2012 року не всі документи щодо діяльності товариства збереглися, з огляду на що відповідач просив надіслати копію свідоцтва про повне внесення вкладу до статутного капіталу; довідку про внесення засновниками коштів до статутного фонду від 25.01.2013; договір про надання поворотної фінансової допомоги №1 від 11.04.2012.

При цьому, відповідно до відзиву відповідача, останній вказував на те, що в основу розрахунку вартості частини майна товариства, належної до сплати учаснику, що виходить з товариства, повинна братись балансова вартість майна товариства, зокрема, баланс товариства на дату виходу учасника. Так, і актив, і пасив відповідача станом на 12.12.2013 (дата виходу позивача зі складу учасників товариства) становили 43806800 грн. 00 коп., а тому вартість всього майна товариства становила 0 грн. 00 коп., у зв'язку з чим частка майна товариства, належна до сплаті позивачу, становить 0 грн. 00 коп.

Відповідно до норм статті 41 Господарського процесуального кодексу України для роз'яснення питань, що виникають при вирішенні господарського спору і потребують спеціальних знань, господарський суд призначає судову експертизу.

Враховуючи, що для вирішення спору необхідно встановити, яка дійсна (ринкова) вартість майна відповідача станом на дату виходу ОСОБА_1 із товариства та станом на найближчу звітну дату, ухвалою Господарського суду міста Києва від 07.10.2015 призначено судову експертизу, проведення якої доручено Київському науково-дослідному інституту судових експертиз; на вирішення експертизи поставлено наступні питання:

– яка дійсна (ринкова) вартість майна Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" станом на 12.12.2013 та станом на найближчу звітну дату?

– яка вартість частини майна Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант", з урахуванням дійсної (ринкової) вартості, пропорційна частці ОСОБА_1 у розмірі 1,34% статутного капіталу товариства станом на 12.12.2013 та станом на найближчу звітну дату, що підлягає виплаті ОСОБА_1 у зв'язку з його виходом із товариства?

10.12.2015 до відділу діловодства Господарського суду міста Києва з Київського науково-дослідного інституту судових експертиз повернулись матеріали справи № 910/19559/15 разом із клопотанням № 19387/15-53 судового експерта ОСОБА_5 про надання матеріалів, необхідних для проведення експертизи.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 11.12.2015 поновлено провадження у справі № 910/19559/15, задоволено клопотання судового експерта ОСОБА_5 про надання матеріалів, необхідних для проведення експертизи у справі № 910/19559/15, зобов'язано відповідача надати документи, необхідні для проведення експертизи.

Разом з тим, 24.02.2016 до Господарського суду міста Києва повернулись матеріали справи № 910/19559/15 разом із Повідомленням судових експертів ОСОБА_5 та ОСОБА_6 про неможливість надання висновку № 19387/15- 53/19388/15-45 від 10.02.2016 у зв'язку з тим, що відповідачем не було надано для проведення експертизи у справі № 910/19559/15 переліку основних засобів, нематеріальних та інших активів, що обліковувались на балансі Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" із зазначенням первісної, залишкової вартостей, дати постановки на баланс та дати придбання, актів технічного стану основних засобів (для транспортних засобів додатково потрібно було зазначити показники одометра) станом на 12.12.2013.

При цьому, як зазначили судові експерти у Повідомленні про неможливість надання висновку № 19387/15-53/19388/15-45 від 10.02.2016, у матеріалах справи у переліку основних засобів, нематеріальних та інших активів, що обліковувались на балансі Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" станом на 30.09.2013 відсутня інформація

щодо дати постановки на баланс та дати придбання, актів технічного стану основних засобів, для транспортних засобів додатково не зазначено показники одометра.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 15.03.2016 суд повторно призначив комплексну судову експертизу, проведення якої доручив Київському науково-дослідному інституту судових експертиз; на вирішення експертів поставлено питання, зазначені в ухвалі Господарського суду міста Києва від 07.10.2015.

Однак, 14.04.2016 до Господарського суду міста Києва повернулись матеріали справи № 910/19559/15 разом із Повідомленням судових експертів ОСОБА_5 та ОСОБА_6 про неможливість надання висновку № 5355/16-53/5356/16-45 від

12.04.2016 у зв'язку з тим, що відповідачем не було надано для проведення експертизи у справі № 910/19559/15 інформації щодо дати придбання, дати постановки на баланс, актів технічного стану основних засобів станом на 12.12.2013 та на 30.06.2013.

У зв'язку з наведеним, ухвалою Господарського суду міста Києва від 30.05.2016 витребувано у Головному управлінні статистики у м. Києві фінансову звітність Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" станом на 30.09.2013 та інформацію про дату постановки на баланс основних засобів Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" станом на 12.12.2013; призначено у справі № 910/19559/15 комплексну судову експертизу; проведення комплексної судової експертизи доручено судовому експерту ОСОБА_7 (свідоцтво Міністерства юстиції України № 1573) та судовому експерту ОСОБА_8 (свідоцтво Міністерства юстиції України № 1712); визначено провідного судового експерта з проведення комплексної експертизи у справі № 910/19559/16 ОСОБА_7 (свідоцтво Міністерства юстиції України № 1573; місце роботи – Приватне підприємство "Бюро Маркуса", м. Київ, вул. Федорова, буд. 26); на вирішення експертизи поставлено питання, зазначені в ухвалі суду від 07.10.2015.

04.04.2017 до Господарського суду міста Києва повернулись матеріали справи

№ 910/19559/15 разом із Висновком експертів за результатами проведення комплексної судової експертизи № 31/17 від 06.03.2017.

Відповідно до вказаного Висновку експертів за результатами проведення комплексної судової експертизи № 31/17 від 06.03.2017, судові експерти дійшли наступних висновків:

– вартість майна Товариства з обмеженою відповідальністю «КПО Гарант», що визначена на підставі балансової вартості активів Товариства з обмеженою відповідальністю «КПО Гарант» (без урахування ринкової вартості основних засобів товариства), за вирахуванням його зобов'язань станом на 12.12.2013 становить 23317300,00 грн.; вартість майна Товариства з обмеженою відповідальністю «КПО Гарант», що визначена на підставі балансової вартості активів товариства попередньо визначеної (орієнтовної)

вартості активу – незавершеного будівництва житлового будинку з нежитловими приміщеннями в Оболонському районі міста Києва по проспекту Оболонському, 54 та за вирахуванням його зобов'язань станом на 12.12.2013 становить 73006000,00 грн.; дійсна ринкова вартість майна Товариства з обмеженою відповідальністю

«КПО Гарант» станом на 12.12.2013 може бути розрахована за умови надання Товариством з обмеженою відповідальністю «КПО Гарант» додаткових матеріалів, що стосуються будівництва житлового будинку з нежитловими приміщеннями в Оболонському районі міста Києва по проспекту Оболонському, 54, або пояснень з цього приводу;

– вартість частини майна, що підлягає виплаті учаснику Товариства з обмеженою відповідальністю «КПО Гарант» ОСОБА_1 у розмірі 1,34% статутного капіталу товариства (з урахуванням суми несплаченого капіталу 1,912948089%) станом на 12.12.2013, що визначена за балансовою вартістю, з

урахуванням попередньої (орієнтовної) вартості незавершеного будівництва житлового будинку з нежитловими приміщеннями в Оболонському районі міста Києва по проспекту Оболонському, 54, складає: 1333420,00 грн. – сума основного боргу; 925439,50 грн. – сума інфляційних нарахувань; 87238,60 грн.

– 3% річних.

Дані експертні висновки ґрунтуються, зокрема, на наступному. Зважаючи на те, що загальна вартість майна визначається на рівні активів підприємства за вирахуванням його зобов'язань, тобто відповідач поняттю власного капіталу підприємства, показник якого вказано у сумі розділу І пасиву балансу «Власний капітал» (рядок 380), розрахунок частини вартості майна, що підлягає виплаті учаснику, здійснюється за даними балансу (показник рядка 380), складеного на дату виходу учасника з товариства. Балансова вартість активів товариства здебільшого не відповідає дійсній (ринковій) вартості його активів. Визначення терміна «дійсна вартість» наведено у постанові Кабінету Міністрів України від

02.08.99 р. № 1406 «Про затвердження Методики оцінки державних корпоративних прав»(зі змінами та доповненнями): «дійсна вартість – відновна вартість за вирахуванням усіх видів зносу». Відповідно до рекомендацій президії Вищого господарського суду України від 28.12.2007 р. № 04-5/14 «Про практику застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин» дійсна вартість прирівнюється до ринкової вартості.

Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 (далі – Положення), основні засоби обліковують на балансі товариства за їх первісною вартістю, тобто за вартістю, визначеною на момент внесення до статутного фонду товариства або на момент придбання зазначених засобів товариством, або на момент їх створення. При цьому у

подальшому на вказану вартість основних засобів нараховується знос, що призводить до поступового зменшення балансової вартості основних фондів.

Хоча балансова вартість таких основних засобів, як будівлі, капітальні споруди та інші об'єкти, з плином часу зменшується, ринкові ціни на зазначені об'єкти мають тенденцію зростати. Тому учасник під час виходу з товариства може не мати можливості отримати справедливую вартість майна товариства (ринкову), на яку він міг би розраховувати при ринковій оцінці зазначених об'єктів, якщо не буде проведено переоцінки основних засобів товариства на дату виходу учасника.

За даними балансу залишок необоротних активів станом на 12.12.2013 складає 6545000,00 грн., з яких 6478000,00 грн. незавершені капітальні інвестиції становлять 98,9% від загальної суми. В матеріалах справи наявності документи, які свідчать про те, що Товариством з обмеженою відповідальністю

«КПО «Гарант» здійснювались роботи, які за характером відносяться до незавершених капітальних інвестицій, а саме: Інвестиційний договір №2 від 12.04.2016 року про будівництво житлового будинку з нежитловими приміщеннями та підземним паркінгом в Оболонському районі м. Києва за адресою: проспект Оболонський, 54; Додаткова угода №1 до Інвестиційного

договору №2 від 12.04.2016 року про будівництво житлового будинку з нежитловими приміщеннями та підземним паркінгом в Оболонському районі м. Києва за адресою: проспект Оболонський, 54; Позитивний висновок комплексної державної експертизи проекту будівництва житлового комплексу на проспекті Оболонському, 54 в Оболонському районі м Києва; Наказ Товариства з обмеженою відповідальністю «КПО Гарант» №10 від 23.05.2008р. про затвердження проектно-кошторисної документації на будівництво житлового комплексу на просп. Оболонський, 54 в Оболонському районі м Києва; Дозвіл на виконання будівельних робіт №0426-06/111 від 06.06.08 Інспекції державного архітектурно-будівельного контролю у м.Києві; Акт закінчення поза майданчикових та внутрішньо майданчикових підготовчих робіт і готовність об'єкта – житлового будинку з об'єктами соціальної інфраструктури по проспекту Оболонському №54 в Оболонському районі міста Києва.

Задля надання об'єктивної відповіді на поставлені судом питання, 20.10.2016 експертами додатково було заявлене клопотання щодо надання Товариством з обмеженою відповідальністю «КПО Гарант» документів, що стосуються будівництва житлового будинку з нежитловими приміщеннями та підземним паркінгом в Оболонському районі м. Києва по проспекту Оболонський, 54, за переліком, проте, на заявлене клопотання від 20.10.2016р. Товариством з обмеженою відповідальністю «КПО Гарант» не були надані документи чи то пояснення з цього приводу. Тому дослідження здійснювалось в межах наданих на експертизу матеріалів.

При цьому, експертами зазначено, що сума 6478000,0 грн. незавершених капітальних інвестицій, що відображена в балансі Товариства станом на

12.12.2013р., не відображає реальної картини будівництва та значно занижена відносно загальної суми у 20585031 грн. будівельно-монтажних робіт, що зазначена за довідками Товариства з обмеженою відповідальністю «КПО Гарант» про обсяг виконаних БМР.

В межах наявних документів експертами проведений попередній (орієнтовний) розрахунок ринкової вартості незавершеного будівництва житлового будинку з нежитловими приміщеннями в Оболонському районі міста Києва по проспекту Оболонському №54.

Розрахунок проведено з урахуванням ступеню будівельної готовності об'єкта незавершеного будівництва (67%) на підставі Порядку визначення вартості відтворення або заміщення земельних поліпшень – будинків, будівель та споруд багатопверхового житлового будівництва, затвердженого Наказом Фонду державного майна України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.08.2012

№3379/430. Отже сума залишку по статті балансу «незавершені капітальні інвестиції» для розрахунку частки статутного капіталу товариства має бути скоригована щонайменше на ймовірну суму 86980306,00 грн.

Окрім того, враховуючи, що за даними балансу товариства станом на 12.12.2013 року сума неоплаченого капіталу дорівнює 11381,4 тис. грн. та

підприємством відповідно до звіту про фінансовий результат отримано збиток в розмірі 3301300,00 грн., експертом проведено розрахунок розподілу збитків між учасниками товариства. У цьому випадку, частки всіх учасників у статутному капіталі у прив'язці до дійсних (оплачених) часток станом на 12.12.2013 року становлять, враховуючи дані фінансової звітності підприємства: 38 000 000,00 (розмір статутного капіталу) – 11381 400,00 (сума неоплаченого капіталу) = 26 618 600,00 грн.; $509\ 200,00 \cdot 100 / 26\ 618\ 600,00 =$

1,912948089% (частка ОСОБА_1).

Оцінюючи Висновок експертів за результатами проведення комплексної судової експертизи № 31/17 від 06.03.2017, суд вважає, що зазначений висновок містить відповіді на порушені питання, які є обґрунтованими та такими, що узгоджуються з іншими матеріалами справи. У той же час, Висновок експертів за результатами проведення комплексної судової експертизи № 31/17 від 06.03.2017 складений кваліфікованими судовими експертами:

– ОСОБА_7 – судовий експерт, який має вищу технічну освіту, ступінь кандидата технічних наук, кваліфікації судового експерта за спеціальностями:

10.6 «Дослідження об'єктів нерухомості, і будівельних матеріалів, конструкцій та відповідних документів», 10.10 «Визначення оціночної вартості будівельних об'єктів та споруд», 10.14 «Оцінка земельних ділянок» (кваліфікаційне свідоцтво №1573 від 20.04.2012 р., видане Міністерством юстиції України, дійсне до 22.05.2018 року), стаж експертної роботи з 1995 року; кваліфікацію оцінювача Фонду Державного майна України (сертифікат

ФДМУ та УТО від 11.04.1995 №8, свідоцтво про реєстрацію у Державному реєстрі оцінювачів від 28.02.2005 №2339, свідоцтво заслуженого оцінювача УТО №3 від 17.02.1999;

– ОСОБА_8 – судовий експерт, яка має вищу економічну освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень «спеціаліст», кваліфікацію судового експерта за спеціальностями: 11.1 «Дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і звітності», 11.2 «Дослідження документів про економічну діяльність підприємств і організацій», 11.3 «Дослідження документів фінансово-кредитних операцій» (свідоцтво № 1712 від 12.12.2014 року, видане Міністерством юстиції України, дійсне до 12.12.2017 року), досвід експертної роботи з 2014 року та кваліфікацію оцінювача Фонду Державного майна України (кваліфікаційне свідоцтво МФ №7355 від 19.12.2009р, свідоцтво про реєстрацію в Державному реєстрі оцінювачів №8611 від 09.03.2011 р.), досвід роботи з оцінки майна з 1995 року (свідоцтво №226 від 14.10.1995р. видане ФДМУ та УКШ за кваліфікацією експерт-консультат по приватизації державного майна).

Вищезазначені судові експерти про кримінальну відповідальність згідно зі ст.ст. 384 та 385 Кримінального кодексу України попереджені.

За таких обставин Висновок експертів за результатами проведення комплексної судової експертизи № 31/17 від 06.03.2017 у господарській справі № 910/19559/15 приймається судом в якості належного та допустимого доказу.

При цьому, суд не враховує розраховану експертами суму 3% річних та інфляційних втрат, оскільки дані вимоги позивач заявляє на власний розсуд за відповідний період, а тому питання щодо розрахунку 3% річних та інфляційних втрат на експертизу судом не ставились, розрахунок було проведено в порядку експертної ініціативи.

При цьому, щодо доводів відповідача щодо визначення експертами лише орієнтовної ринкової вартості частки позивача у статутному капіталі відповідача, у зв'язку з чим, на думку відповідача, такі висновки не слід приймати, суд наголошує на тому, що 28.10.2016 до Господарського суду міста Києва надійшло клопотання судових експертів ОСОБА_9 та ОСОБА_8 про надання додаткових документів для проведення експертизи у справі № 910/19559/15.

Так, ухвалою Господарського суду міста Києва від 02.11.2016 зобов'язано Товариство з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" в строк до 18.11.2016 надати суду відповідні докази, в тому числі (але не виключно):

– технічні паспорти в повному обсязі на нерухоме майно (будівель та споруд) яке було відображено у балансі станом на 12.12.2013;

– документальне підтвердження балансової (залишкової) вартості основних засобів (обладнання, тощо); незавершених капітальних інвестицій, виробничих запасів нематеріальних активів, готової продукції станом на 12.12.2013;

– картки обліку на кожну одиницю основних засобів, в яких зазначено: інвентарний номер, рік випуску, дата прийняття на баланс

підприємства, вартість придбання первинна, вартість з врахуванням проведення індексацій, ремонтів, додаткових вкладень по модернізації; закупівельні ціни з зазначенням дати купівлі тощо;

- у разі проведення переоцінки основних засобів, нематеріальних активів, документи, що підтверджують здійснення зазначеної переоцінки;

- технічну документацію на майно (технічні паспорти, гарантійні талони, тощо), які підлягають оцінці станом на 12.12.2013;

- інвентаризаційні описи основних засобів, незавершених капітальних інвестицій, виробничих хтовариства, що склалися за результатами проведення інвентаризації у 2013 році або станом на за 2013 рік.

- розшифровка інших поточних зобов'язань в розмірі 15735,8 тис. грн. із зазначенням назви кредитора, дати виникнення зобов'язань;

- головну книгу підприємства за 2013 рік; оборотно-сальдову відомість станом на 12.12.2013, 31.12.2013;

- облікову політику підприємства, яка діяла у 2013 році;

- протокол загальних зборів підприємства про затвердження результатів фінансово – господарської діяльності підприємства за 2013 рік;

а також мотивовані письмові пояснення щодо Інвестиційного договору № 2, а саме:

- чи діяв Інвестиційний договір №2 станом на 12.12.2013р., 31.12.2013р. та 20.10.2016р.?

- якщо Інвестиційний договір №2 був розірваний, то якою датою та на яких умовах?

- якщо Інвестиційний договір діяв на зазначені дати, то надати додаткові угоди щодо подовження строку дії Інвестиційного договору №2;

- чи мало ТОВ "КПО Гарант" дозволи на виконання будівельних робіт по Об'єкту Інвестування – житлового будинку з нежитловими приміщеннями та підземним паркінгом в Оболонському районі м. Києва за адресою: проспект Оболонський, 54, станом на 12.12.2013р., 31.12.2013р.?

- у разі відведення земельної ділянки для будівництва Об'єкту Інвестування, надати копії підтверджуючих документів станом на 12.12.2013р., 31.12.2013р. та 20.10.2016р.;

- чи введений Об'єкт Інвестування в експлуатацію? Якщо так, то надати державний акт готовності об'єкта до експлуатації;

- у разі незавершеного стану будівництва Об'єкту Інвестування, надати довідку про стан будівельної готовності Об'єкту Інвестування (у % відношенні) та суму капітальних вкладень в Об'єкт Інвестування станом на 12.12.2013р., 31.12.2013р. та 20.10.2016р.;

- надати технічні характеристики Об'єкту Інвестування – житлового будинку з нежитловими приміщеннями та підземним паркінгом в Оболонському районі м. Києва за адресою: проспект Оболонський, 54, станом 12.12.2013р., 31.12.2013р. за таблицями №2, №3.

- яку частину приміщень в Об'єкті Інвестування має отримати Інвестор за Інвестиційним договором №2 та додатків до нього у загальній

площі нежитлових, житлових приміщень та приміщень у загальній площі наземного та підземного паркінгу станом на 12.12.2013р., 31.12.2013р. та 20.10.2016р.?

22.11.2016 до Господарського суду міста Києва від Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" надійшла заява, в якій відповідач зазначив, що у зв'язку з відпусткою головного бухгалтера товариства у період з 14.11.2016 по 25.11.2016 відповідач не має можливості виконати вимоги ухвали суду від 02.11.2016, у зв'язку з чим просив продовжити термін виконання вимог ухвали суду до 30.11.2016.

Однак, протягом проведення судової експертизи, висновок по якій складено 06.03.2017, відповідач не виконав вимог ухвали Господарського суду міста Києва від 02.11.2016, витребувані судом документи, необхідні для проведення експертизи у справі № 910/19559/15, суду не надав, в тому числі будь-яких пояснень щодо відсутності у відповідача вказаних документів та наявності поважних причин щодо неможливості їх надання.

Більше того, суд наголошує, що неподання відповідачем витребуваних експертами Київського науково-дослідного інституту судових експертиз документів (в межах двічі призначеної судом судової експертизи) доказів унеможливило проведення такої судової експертизи експертами Київського науково-дослідного інституту судових експертиз відповідно до ухвал суду від 07.10.2015 та від 15.03.2016.

За наведених обставин, вказана бездіяльність відповідача, що виразилась у неподанні витребуваних доказів, необхідних для проведення експертизи, та будь-яких обґрунтованих пояснень з цього приводу, яка розцінена судом як зловживання своїми правами, позбавляє відповідача права посилається на неповноту експертного висновку через відсутність у ньому достатніх доказів.

Як встановлено судом, позивачем заявлено до стягнення з відповідача вартість частини майна товариства, пропорційної його частці у статутному капіталі відповідача, у розмірі 509200,00 грн., а отже, з урахуванням висновків експертів щодо вартості частини майна відповідача, що пропорційна частці позивача у статутному капіталі відповідача станом на 12.12.2013 – дату його виключення зі складу учасників відповідача, суд дійшов висновку, що заявлені вимоги в цій частині є обґрунтованими, у зв'язку з чим позов ОСОБА_1 до Товариства з обмеженою відповідальністю "АЗАРО ГРУП" в частині вимог про стягнення вартості частини майна товариства, пропорційної його частці у статутному капіталі товариства, у розмірі 509200,00 грн. підлягають задоволенню повністю.

Крім того, у зв'язку з простроченням сплати відповідачем вартості частини майна товариства, пропорційної частці позивача у статутному капіталі товариства, у зв'язку з його виключенням з товариства (відповідача), позивач нарахував та заявив до стягнення з відповідача 7575,22 грн. 3% річних та 207280,95 грн. інфляційних втрат за період з 01.01.2015 по 30.06.2015.

Відповідно до статті 625 Цивільного кодексу України, боржник, який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також три проценти річних від простроченої суми, якщо інший розмір процентів не встановлений договором або законом.

Згідно з пунктом 4.1 постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 17 грудня 2013 року № 14 "Про деякі питання практики застосування законодавства про відповідальність за порушення грошових зобов'язань" сплата трьох процентів від простроченої суми (якщо інший розмір не встановлений договором або законом) не має характеру штрафних санкцій і є способом захисту майнового права та інтересу кредитора шляхом отримання від боржника компенсації (плати) за користування ним утримуваними коштами, належними до сплати кредиторів.

Згідно з положеннями пунктів 3.1 та 3.2 постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 17 грудня 2013 року № 14 "Про деякі питання практики застосування законодавства про відповідальність за порушення

грошових зобов'язань" інфляційні нарахування на суму боргу, сплата яких передбачена частиною другою статті 625 Цивільного кодексу України, не є штрафною санкцією, а виступають способом захисту майнового права та інтересу, який полягає у відшкодуванні матеріальних втрат кредитора від знецінення коштів внаслідок інфляційних процесів за весь час прострочення в їх сплаті. Зазначені нарахування здійснюються окремо за кожен період часу, протягом якого діяв відповідний індекс інфляції, а одержані таким чином результати підсумовуються за весь час прострочення виконання грошового зобов'язання.

Згідно з Законом України "Про індексацію грошових доходів населення" індекс споживчих цін (індекс інфляції) обчислюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі статистики і не пізніше 10 числа місяця, що настає за звітним, публікується в офіційних періодичних виданнях. На даний час індекс інфляції розраховується Державною службою статистики України і щомісячно публікується, зокрема, в газеті "Урядовий кур'єр". Отже, повідомлені друкованими засобами масової інформації з посиланням на зазначений державний орган відповідні показники згідно з статтями 17, 18 Закону України "Про інформацію" є офіційними і можуть використовуватися господарським судом і учасниками судового процесу для визначення суми боргу.

Індекс інфляції – це показник, що характеризує динаміку загального рівня цін на товари та послуги, які купуються населенням для невиробничого споживання, і його найменший період визначення складає місяць.

Розмір боргу з урахуванням індексу інфляції визначається виходячи з суми боргу, що існувала на останній день місяця, в якому платіж мав бути здійснений, помноженої на індекс інфляції, визначений названою Державною службою, за період прострочення починаючи з місяця, наступного за місяцем,

у якому мав бути здійснений платіж, і за будь-який місяць (місяці), у якому (яких) мала місце інфляція. При цьому в розрахунок мають включатися й періоди часу, в які індекс інфляції становив менше одиниці (тобто мала місце дефляція).

Згідно з п. 4.21 постанови Пленуму Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з корпоративних правовідносин» від 25 лютого 2016 року № 4, з моменту виходу учасника з ТОВ або ТДВ з виплатою належної йому частини вартості майна у товариства настає обов'язок сплатити суму в строки, визначені статтею 54 Закону України "Про господарські товариства", невиконання якого тягне наслідки, передбачені за прострочення виконання грошового зобов'язання, зокрема визначені статтею 625 ЦК України.

Так, зобов'язання товариства зі сплати вартості частини майна товариства, пропорційної частці учасника, що вийшов, за своєю правовою природою є грошовим зобов'язанням, що виникає з корпоративних правовідносин – права учасника, що вийшов, вимагати виплати вартості частини майна товариства,

пропорційну частці учасника у цьому товаристві, та обов'язку товариства з такої виплати.

Як встановлено судом, з огляду на те, що датою виключення позивача зі складу учасників відповідача є 12.12.2013 (дата прийняття рішення Загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант" від 12.12.2013, оформленого протоколом №23), останнім днем визначеного ст. 54 Закону України "Про господарські товариства" 12-місячного строку для виплати вартості частки учасника товариства, якого виключено, є 12.12.2014, у зв'язку з чим невиконання зобов'язання зі сплати вартості частки позивача тягне наслідки, передбачені за прострочення виконання грошового зобов'язання, зокрема визначені статтею 625 Цивільного кодексу України.

При цьому, щодо доводів відповідача про те, що йому не було відомо реквізитів рахунків позивача, на які можна перерахувати вартість частки, суд зазначає, що обов'язок товариства щодо розрахунків при виході з нього учасника виникає на підставі відповідного припису закону та не пов'язаний з наявністю або відсутністю вимоги про здійснення виплати (п. 4.15. постанови Пленуму Вищого господарського суду України від 25 лютого 2016 року № 4).

В той же час, відповідачем не надано суду жодного доказу на підтвердження дійсного наміру (волевиявлення) щодо виплати вартості частини майна товариства, пропорційної частці позивача у статутному капіталі відповідача, як-от листів, адресованих позивачу, із вимогами щодо зазначення реквізитів рахунків тощо, тоді-як з матеріалів справи у сукупності вбачається бездіяльність відповідача у правовідносинах щодо виплати позивачу вартості його частки у статутному капіталі відповідача.

Більше того, як встановлено судом, у відповідь на претензію позивача про сплату боргу від 05.06.2015, відповідачем було направлено позивачу лист від 16.06.2015, у якому вказано, що у зв'язку з численними переїздами офісу

товариства у період з 2012 року не всі документи щодо діяльності товариства збереглися, з огляду на що відповідач просив надіслати копію свідоцтва про повне внесення вкладу до статутного капіталу; довідку про внесення засновниками коштів до статутного фонду від 25.01.2013; договір про надання поворотної фінансової допомоги №1 від 11.04.2012.

За наведених обставин, перевібивши наданих позивачем розрахунок 3% річних та інфляційних втрат, суд зазначає, що вказаний розрахунок є обґрунтованим, у зв'язку з чим позовні вимоги ОСОБА_1 до Товариства з обмеженою відповідальністю "АЗАРО ГРУП" в частині вимог про стягнення 3% річних у розмірі 7575,22 грн. та інфляційних втрат у розмірі 207280,95 грн. підлягають задоволенню повністю.

Згідно з ч. 1 статті 32 Господарського процесуального кодексу України доказами у справі є будь-які фактичні дані, на підставі яких господарський суд у визначеному законом порядку встановлює наявність чи відсутність обставин, на яких ґрунтуються вимоги і заперечення сторін, а також

інші обставини, які мають значення для правильного вирішення господарського спору.

Відповідно до ч. 1 статті 33 Господарського процесуального кодексу України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень.

Положеннями статті 34 Господарського процесуального кодексу України встановлено, що господарський суд приймає тільки ті докази, які мають значення для справи.

Обставини справи, які відповідно до законодавства повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватись іншими засобами доказування.

Статтею 43 Господарського процесуального кодексу України передбачено, що господарський суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді в судовому процесі всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом.

За змістом ст. 44 Господарського процесуального кодексу України, судові витрати складаються з судового збору, сум, що підлягають сплаті за проведення судової експертизи, призначеної господарським судом, витрат, пов'язаних з оглядом та дослідженням речових доказів у місці їх знаходження, оплати послуг перекладача, адвоката та інших витрат, пов'язаних з розглядом справи.

Відповідно до рахунку-фактури №34/07-16 від 22.07.2016, складеного судовим експертом ОСОБА_8, вартість проведення комплексної експертизи на виконання ухвали Господарського суду міста Києва від 30.05.2016 у справі №910/19559/16 становить 24000,00 грн. (копія рахунку-фактури отримана судом 05.08.2016).

Відповідно до поданої позивачем 06.06.2016 квитанції (код 0603-4286-7242- 4739, ОСОБА_1 26.08.2016 сплачено на користь судового експерта

ОСОБА_8 грошові кошти у розмірі 24000,00 грн. з призначенням платежу: оплата за проведення комплексної експертизи на виконання ухвали Господарського суду міста Києва від 30.05.2016 у справі №910/19559/16, рахунок №34/07-16 від 22.07.2016.

За наведених обставин, судові витрати позивача, які складаються з судового збору та витрат на проведення судової експертизи в силу приписів ст. 49 Господарського процесуального кодексу України покладаються на відповідача.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 43, 44, 49, 82, 82-1, 84, 85 Господарського процесуального кодексу України, суд

ВИРІШИВ:

1. Позов задовольнити повністю.
2. Стягнути з Товариства з обмеженою відповідальністю «Азаро Груп» (02091, м. Київ, вул. Харківське шосе, 144А; ідентифікаційний код: 31450731) на користь фізичної особи ОСОБА_1 (07300, АДРЕСА_1; ідентифікаційний

номер: НОМЕР_1) вартість частини майна Товариства з обмеженою відповідальністю «Азаро Груп», пропорційну частці ОСОБА_1 у статутному капіталі товариства (попереднє найменування – Товариство з обмеженою відповідальністю "КПО Гарант"), у розмірі 509200 (п'ятсот дев'ять тисяч двісті) грн. 00 коп., 3% річних у розмірі 7575 (сім тисяч п'ятсот сімдесят п'ять) грн. 22 коп., інфляційні втрати у розмірі 207280 (двісті сім тисяч двісті вісімдесят) грн.

95 коп., витрати по сплаті вартості судової експертизи у розмірі 24000 (двадцять чотири тисячі) грн. 00 коп. та судовий збір у розмірі 14481 (чотирнадцять тисяч чотиреста вісімдесят одна) грн. 12 коп.

3. Після набрання рішенням законної сили видати наказ.

Відповідно до частини 5 статті 85 Господарського процесуального кодексу України рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним господарським судом.

Рішення може бути оскаржено в апеляційному порядку до Київського апеляційного господарського суду шляхом подання, протягом 10 днів з дня складання повного рішення, апеляційної скарги через Господарський суд міста Києва.

Повне рішення складено: 29.05.2017

Головуючий суддя І.М. Отрош

Судді О.В. Гумега

В.О. Демидов

7. Протокол загальних зборів ТОВ про виключення учасника зі складу ТОВ повинен містити посилання на докази про перешкоджання цим

учасником досягненню цілей товариства (ВГСУ у справі № 923/934/16 від 03 травня 2017р.)

Справа про виключення учасника ТОВ зі складу учасників з мотивів перешкоджання ним своїми діями досягненню цілей товариства на підставі ст. 64 ЗУ «Про господарські товариства» – "виключення з товариства з обмеженою відповідальністю".

Відразу треба сказати, що суди трьох інстанцій відмовили позивачу – виключеному учаснику у захисті свого права із підстави пропущення строку позовної давності. При цьому клопотання про відновлення строку на оскарження рішення загальних зборів ТОВ задоволено не було.

Але справа розглядалась по суті, суди встановили порушення корпоративних прав виключеного учасника і прийшли до цікавого висновку. Рішення про виключення було прийнято загальними зборами без участі виключеного учасника із належним повідомленням його про дату, місце та порядок денний загальних зборів. Проте, у протоколі загальних зборів в розділі «слухали» не

містилось посилань на докази перешкоджання учасником своїми діями досягненню цілей товариства та не описувалось в чому саме полягає таке перешкоджання.

Отже, у такому спорі суду необхідно дослідити всі обставини, пов'язані з виключенням учасника з товариства, дати оцінку його поведінці, встановити наявність негативних для товариства наслідків у зв'язку з діями (бездіяльністю) учасника. Якщо негативні наслідки ще не настали, потрібно правильно визначити вірогідність їх настання. Необхідно встановити причинний зв'язок між діями (бездіяльністю) учасника товариства та негативними наслідками для товариства, а також дослідити мотиви поведінки учасника, форму вини тощо. Вирішуючи питання про наявність факту перешкоджання учасником своїми діями досягненню цілей товариства, необхідно встановити, що поведінка учасника суттєво ускладнює діяльність товариства чи робить її практично неможливою. Суд повинен враховувати як фактичні обставини, що були підставою для виключення учасника з товариства, так і дотримання вимог законодавства та установчих документів при скликанні та проведенні відповідних загальних зборів.

Оскільки, ні в протоколі загальних зборів, ні в матеріалах справи немає доказів перешкоджання позивачем діяльності ТОВ або систематичного невиконання позивачем обов'язків учасника, то його виключення відбулось із порушенням ст. 64 ЗУ «Про господарські товариства».

8. Учасник ТОВ, що відчужив свою частку, не має права оскаржувати рішення загальних зборів ТОВ (ВГСУ, справа №910/17372/16 від 19.04.2017)

Загальними зборами учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "Ліра-2000" прийнято рішення про ліквідацію юридичної особи та призначено голову ліквідаційної комісії товариства. Вказане рішення оформлене протоколом Загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "Ліра-2000" від 19.07.2016.

Бабушкін С.В. (Позивач) помилково вважаючи себе власником частки в статутному капіталі ТОВ (06.11.2014, Бабушкін С.В. продав ТОВ "Оілсі" частку в статутному капіталі ТОВ "Ліра-2000" у розмірі 100%, що підтверджується наявним в матеріалах справи договором купівлі-продажу та квитанціями про оплату частки) оскаржує вказане рішення загальних зборів ТОВ.

Рішенням господарського суду міста Києва від 30.11.2016 у справі №910/17372/16 (суддя Нечай О.В.) задоволений позов Бабушкіна (надалі позивач/Бабушкін С.В./скаржник) до Товариства з обмеженою відповідальністю "Оілсі" (надалі ТОВ "Оілсі"), Товариства з обмеженою відповідальністю "Ліра-2000" (надалі ТОВ "Ліра-2000"), Управління державної реєстрації Головного територіального управління юстиції у місті Києві (надалі управління юстиції); за рішенням визнано незаконними рішення загальних зборів учасників ТОВ "Ліра-2000" від 19.07.2016.

Постановою Київського апеляційного господарського суду від 23.02.2017 (судді: Черногуз М.Г., Жук Г.А., Агрикова О.В.) вказане рішення скасовано, у позові відмовлено.

Колегія суддів ВГСУ, відмовляючи в задоволенні касаційної скарги зазначила:

із встановлених судами попередніх інстанцій обставин справи, а також з матеріалів справи вбачається, що позивач (Бабушкін С.В.) обґрунтовуючи підстави позову та доводячи суду, що саме він був учасником ТОВ "Ліра-2000" станом на 19.07.2016 з часткою у розмірі 75,2% статутного капіталу вказаного товариства, посилається на мирову угоду, укладену між сторонами у справі господарського суду міста Києва №910/15792/14 та затверджену цим судом 17.11.2015, відповідно до якої, на Бабушкін С.В. були переведені права покупця в порядку ч. 4 ст. 362 ЦК України за договором купівлі-продажу частки від 30.07.2013, укладеним між Бобневим та Компанією "Bradwin Trading Limited" і відповідно до якого, Бобнев продав, а вказана Компанія придбала частку в статутному капіталі ТОВ "Ліра". При цьому, як встановили суди, та вбачається з матеріалів справи, 06.11.2014, Бабушкін С.В. продав ТОВ "Оілсі" частку в статутному капіталі ТОВ "Ліра-2000" у розмірі 100%, що підтверджується наявним в матеріалах справи договором купівлі-продажу, проте, як зазначив місцевий господарський суд, на момент вчинення вказаного правочину, Бабушкін С.В. не володів такою часткою в статутному капіталі ТОВ "Ліра- 2000", а володів часткою в розмірі 24,8% статутного капіталу, а тому, неправомірно продав ТОВ "Оілсі" частку у статутному капіталі ТОВ "Ліра- 2000" у 100-відсотковому розмірі. Згідно з ч. 1 ст. 363 ЦК України, частка у праві спільної часткової власності переходить до набувача за

договором з моменту укладення договору, якщо інше не встановлено домовленістю сторін.

Отже, із наведеного слідує висновок про те, що у разі встановлення факту порушення переважного права особи як співвласника майна на придбання частки цього майна, на таку особу переводяться права покупця за договором, згідно з яким, така частка була відчужена іншим співвласником сторонній особі, з моменту його укладення, а не через деякий час після його укладення, якщо інше не передбачено домовленістю сторін.

Таким чином, виходячи з наведеного, є безпідставним висновок місцевого господарського суду про те, що в 2014 році Бабушкін С.В. не володів часткою в статутному капіталі ТОВ "Ліра-2000" в розмірі 100% та відчужив неналежну йому частку ТОВ "Оілсі", адже такий висновок місцевого господарського суду ґрунтується на неправильному розумінні та застосуванні вищевказаних норм матеріального права, що регулюють порядок переходу права власності на частку за договором купівлі-продажу частки та, відповідно, й порядок переходу права власності на цю частку у разі переведення прав покупця за цим договором на співвласника майна.

Як встановив суд апеляційної інстанції та вбачається із наявних в матеріалах справи витягів з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб- підприємців та громадських формувань, станом на 19.07.2016 №1001530665 та станом на 21.07.2016 №1001514387, єдиним засновником (учасником) ТОВ

"Ліра-2000" є ТОВ "Оілсі" з розміром внеску до статутного капіталу – 30 000 000,00 грн., у зв'язку з чим, судом апеляційної інстанції також правомірно відхилені доводи позивача про те, що станом на день проведення спірних загальних зборів учасників ТОВ "Ліра-2000" – 19.07.2016, він був учасником ТОВ "Ліра-2000", а тому мав бути повідомлений про ці збори, і у зв'язку з неповідомленням його про ці збори, прийняті на них рішення мають бути визнані незаконними та скасовані, оскільки, визнання незаконними чи недійсними рішень загальних зборів, законодавцем ставиться виключно з порушенням такими рішеннями прав учасників, а не будь-яких осіб.

9. Визнання судом недійсним рішення загальних зборів автоматично НЕ є підставою для визнання недійсним договорів, що укладені на підставі такого рішення, потрібні додаткові підстави (ВСУ від 13 березня 2017р. у справі № 6-147цс17)

Увага спільне засідання цивільної та господарської палат ВСУ!: У цій постанові ВСУ на спільному засіданні цивільної та господарських палат надав відповідь на дуже важливе питання. Так, договір укладений керівником виконавчого органу господарського товариства на виконання рішення загальних зборів автоматично НЕ визнається судом недійсним у випадку визнання недійсним рішення загальних зборів, яке надає повноваження керівнику на підписання такого договору.

У такому випадку суд може визнати договір недійсним тільки, якщо контрагент з яким укладений такий договір не міг НЕ ЗНАТИ про обмеженість

повноважень підписанта від імені господарського товариства. ВСУ підкреслив, що контрагент під час укладання спірного договору повинен був діяти недобросовісно та нерозумно і це повинно бути встановлено судом. ВСУ також підкреслив, що законодавство не визначає виключного переліку обставин, які свідчать про недобросовісність та нерозумність, тому за основу при доведенні такого факту слід брати ст. 12 ЦК України.

10. Вихід зі складу учасників товариства не пов'язується ні з рішенням зборів, ні з внесенням змін до установчих документів. Достатньо подачі заяви про вихід з товариства. (Справа № 904/5047/16 від 13.12.16 р.)

Особа (учасник Товариства) звернулася до господарського суду з позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю "Завод Дніпросплав", зокрема, про визнання недійсними рішень загальних зборів учасників зазначеного Товариства про його виключення зі складу учасників Товариства.

Місцевий господарський суд, відмовляючи в позові, виходив з того, моментом виходу учасника з товариства з обмеженою відповідальністю є дата отримання товариством його заяви про вихід – 24 грудня 2015 року, а відтак, прийняті з його виходом спірні рішення та усі наступні дії щодо внесення відповідних записів до ЄДР юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є правомірними.

Постановою Дніпропетровського апеляційного господарського суду від 02 листопада рішення господарського суду Дніпропетровської області від 26

серпня 2016 року скасовано та прийнято в цій частині нове рішення, за яким визнано недійсними рішення загальних зборів учасників товариства з обмеженою відповідальністю.

Суд апеляційної інстанції виходив з того, що моментом виходу учасника з товариства є дата спливу передбаченого ст. 148 ЦК України трьохмісячного строку з дати повідомлення учасником товариства про свій вихід. З огляду на викладене, суд дійшов висновку про те, що на час проведення загальних зборів учасників Товариства з обмеженою відповідальністю "Завод Дніпросплав" – 23 лютого 2016 року, зазначений строк не сплинув, а особа була учасником товариства та мала право на реалізацію усіх правомочностей учасника господарського товариства, встановлених ст. 10 Закону України "Про господарські товариства", ст. 116 ЦК України, ст.ст. 88, 167 ГК України.

За результатами розгляду касаційної скарги ВГСУ 13 грудня 2016 року скасував рішення апеляційного суду, а рішення місцевого господарського суду залишив без змін. При цьому суд касаційної інстанції зазначив наступне.

Відповідно до норм Цивільного кодексу України та Закону України "Про господарські товариства" учасник товариства з обмеженою відповідальністю вправі у будь-який час вийти з товариства незалежно від згоди інших учасників та самого товариства. Вихід зі складу учасників товариства не пов'язується ні з рішенням зборів учасників, ні з внесенням змін до установчих документів товариства. У зв'язку з цим моментом виходу учасника з

товариства є дата подачі ним заяви про вихід відповідній посадовій особі товариства або вручення заяви цим особам органами зв'язку. Аналогічний правовий висновок щодо визначення моменту виходу учасника з ТОВ, викладено в Постанові Верховного Суду України від 14 березня 2011 року у справі № 3-12гс11.

11. Спадкоємець частки у статутному капіталі має право на участь в управлінні господарським товариством після рішення загальних зборів про його вступ до господарського товариства. (Господарський суд Львівської області, колегіальний розгляд)

КОЛЕГІАЛЬНИЙ РОЗГЛЯД СПРАВИ У ПЕРШІЙ ІНСТАНЦІЇ:
головуючий

Кітаєва С. Б., Матвіїв Р. І., Сухович Ю. О.

Позивач, як учасник ТОВ із часткою 25 % звернувся до суду із позовом, в якому серед іншого просив визнати недійсним рішення загальних зборів ТОВ, на яких він не був присутній та яким до складу учасників ТОВ прийнято спадкоємця померлого учасника та затверджено новий склад учасників ТОВ. Відповідач заперечував проти позову мотивуючи свою позицію тим, що статут ТОВ не передбачає згоди інших учасників ТОВ на перехід частки у статутному

капіталі ТОВ до спадкоємця, а тому частка має переходити на підставі документу, що засвідчує право на спадщину. (ч. 5, ст. 147 ЦК України).

Суд встановив, що право участі в ТОВ є особистим немайновим правом і не входить до складу спадщини, оскільки нерозривно пов'язана з особою спадкодавця (ст. 100, ст. 1219 ЦК України). Суд прийшов до висновку, що спадкоємець спадкує не право на участь у ТОВ, а право на частку у статутному капіталі ТОВ (майнове право) і відповідно до ст. 55 ЗУ «Про господарські товариства» має лише переважне право до вступу до складу учасників ТОВ. Загальні збори ТОВ повинні розглянути питання вступу спадкоємця до ТОВ і у випадку прийняття рішення про відмову у прийнятті або у випадку відмови самого спадкоємця до вступу видати спадкоємцю у грошовій або натуральній формі вартість його частки.

Таким чином, право на участь в управлінні ТОВ (корпоративне право) спадкоємець набуває тільки з моменту вступу до ТОВ, про що свідчить рішення загальних зборів ТОВ та Статут ТОВ зареєстрований в установленому порядку.

Окрім цього суд встановив, що незважаючи на те, що у протоколі загальних зборів ТОВ зазначено присутність учасників, які разом володіють 75 % голосів, кворум відсутній оскільки при голосуванні не повинні враховуватись голоси померлого учасника (25% голосів), а спадкоємець на той час учасником ТОВ ще не став. Отже насправді у загальних зборах ТОВ взяли участь учасники, які володіють менш ніж 60% голосів.

У підсумку суд визнав недійсним рішення загальних зборів ТОВ, проте відмовив у скасуванні державної реєстрації Статуту ТОВ із новим учасником – спадкоємцем, обґрунтовуючи це спеціальним внесенням змін до ЄДР на підставі рішення суду.

Враховуйте також: Постанову ВГСУ від 24 червня 2014 року, якою рішення господарського суду Львівської області у справі № 914/ 2748/13 залишено без змін (дивіться тут нижче).

ВИЩИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

24 червня 2014 року Справа № 914/2748/13

Вищий господарський суд України у складі колегії суддів: головуючого-судді суддів: Волікла І.М. (доповідача), Прокопанич

Г.К., Ємельянова А.С., розглянувши у відкритому судовому засіданні касаційну скаргу ОСОБА_4 на рішення від 11.12.2013 господарського суду Львівської області та на постанову від 17.03.2014 Львівського апеляційного господарського суду у справі № 914/2748/13 господарського суду Львівської області за позовом ОСОБА_5 до Товариства з обмеженою відповідальністю "Дібровастий" за участю третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача 1) Реєстраційної служби Стрийського міського управління юстиції Львівської області, 2) ОСОБА_4, 3) ОСОБА_6, 4) ОСОБА_7, 5) ОСОБА_8, 6) ОСОБА_9, про

визнання недійсним загальних зборів засновників та скасування реєстрації змін до установчих документів. В судове засідання прибули представники сторін: позивача ОСОБА_10 (дов. від 15.07.2013 № 1838); відповідача не з'явились; третьої особи-1 не з'явились; третьої особи-2 ОСОБА_11 (дов. від 17.09.2013

№ 1664); третьої особи-3 не з'явились; третьої особи-4 не з'явились; третьої особи-5 не з'явились; третьої особи-6 не з'явились; Відповідно до Розпорядження секретаря першої судової палати Вищого господарського суду України від 23.06.2014 для розгляду касаційної скарги у цій справі призначено колегією суддів у наступному складі: головуючий-суддя – Волік І.М. (доповідач), судді – Ємельянов А.С., Прокопанич Г.К.

ВСТАНОВИВ:

У червні 2013 року позивач – ОСОБА_5 звернувся до господарського суду з позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю "Дібровастрий" (надалі – ТОВ "Дібровастрий"), за участю третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача – Реєстраційної служби Стрийського міськрайонного управління юстиції, про визнання недійсним рішення загальних зборів засновників (учасників) ТОВ "Дібровастрий" від 18.06.2013 (оформлених протоколом від 18.06.2013); скасування державної реєстрації змін до установчих документів ТОВ "Дібровастрий", проведеної 12.07.2013 державним реєстратором юридичних та фізичних осіб-підприємців реєстраційної служби Стрийського міськрайонного управління юстиції Львівської області Берник І.І.

за № 14171050003000809 та скасування державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що не пов'язані зі змінами установчих документів: зміна керівника юридичної особи, зміна складу підписантів, проведеної 12.07.2013 державним реєстратором юридичних та фізичних осіб-підприємців реєстраційної служби Стрийського міськрайонного управління юстиції Львівської області Берник І.І. № 14171050003000809 (з урахуванням заяви про збільшення позовних вимог від 31.07.2013 та заяви про уточнення позовних вимог від 25.09.2013).

Ухвалами господарського суду Львівської області від 05.08.2013, від 25.09.2013 та від 31.10.2013 до участі у справі в якості третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору на стороні відповідача, залучено – Реєстраційну службу Стрийського міськрайонного управління юстиції Львівської області (третя особа-1), ОСОБА_4 (третя особа-2), ОСОБА_6 (третя особа-3), ОСОБА_7 (третя особа-4), ОСОБА_8 (третя особа-5) та ОСОБА_9 (третя особа-6).

Рішенням господарського суду Львівської області від 11.12.2013 у справі № 914/2748/13 (колегія суддів: Кітаєва С.Б. – головуєчий, судді – Матвій Р.І., Сухович Ю.О.), залишеним без змін постановою Львівського апеляційного господарського суду від 17.03.2014 (колегія суддів: Кравчук Н.М. – головуєчий, судді – Гнатюк Г.М., Мирутенко О.Л.), позовні вимоги із урахуванням заяви позивача від 24.09.2013, яка поступила до суду 25.09.2013 та зареєстрована за вх. № 39373/13, задоволено частково; визнано недійсним рішення загальних зборів засновників (учасників) ТОВ "Дібровастрий" від 18.06.2013 (протокол від 18.06.2013); стягнуто з ТОВ "Дібровастрий" на користь ОСОБА_5 1147,00 грн. судового збору; в задоволенні решти вимог, із врахуванням заяви від 24.09.2013 (вх. № 39373/13) позивачу відмовлено; у задоволенні заяви про вжиття заходів до забезпечення позову, відмовлено повністю.

Не погоджуючись з постановленими судовими актами судів попередніх інстанцій, третя особа-2 – ОСОБА_4 звернулася до Вищого господарського суду України з касаційною скаргою, в якій просить рішення господарського

суду Львівської області від 11.12.2013 та постанову Львівського апеляційного господарського суду від 17.03.2014 скасувати в частині задоволення позовних вимог та прийняти в цій частині нове рішення про відмову у задоволенні позовних вимог. Касаційна скарга обґрунтована посиланням на те, що суди попередніх інстанцій в оскаржуваній частині дійшли невірної трактування спірних правовідносин та неправильно застосували норми матеріального права, які підлягають застосуванню до даних правовідносин, зокрема, ст.

ст. 50, 55, 58, 60 Закону України "Про господарські товариства", ст.

ст. 140, 144, 145 Цивільного кодексу України, що є підставою для скасування судових актів в оскаржуваній частині. В решті судові акти не оскаржуються, з огляду цього, судові акти перевіряються касаційною інстанцією тільки в оскаржуваній частині.

Позивач – ОСОБА_5 у відзиві на касаційну скаргу заперечив проти її доводів та просив залишити оскаржувані судові акти без змін, а касаційну скаргу без задоволення.

Перевіряючи юридичну оцінку встановлених судом фактичних обставин справи та їх повноту, Вищий господарський суд України, заслухавши суддю-доповідача, представників сторін та перевіrivши матеріали справи, дійшов висновку, що касаційна скарга не підлягає задоволенню з наступних підстав

Судами встановлено, що позивач – ОСОБА_5 є учасником ТОВ "Дібровастрий", що підтверджується відомостями, які містяться в ЄДР та Статуті Товариства. Звертаючись до господарського суду з позовною вимогою про визнання недійсними рішень загальних зборів учасників ТОВ "Дібровастрий", які оформлені протоколом від 18.06.2013 позивач посилається на те, що вказані загальні збори проведено з порушенням законодавства України, за відсутності кворуму при проведенні загальних зборів, що є безумовною підставою для визнання рішень загальних зборів недійсними; крім того, недотримання вимог законодавства та установчих документів під час скликання та проведення загальних зборів товариства є порушенням прав позивача як учасника на управління товариством.

Так, з Протоколу загальних зборів учасників ТОВ "Дібровастрий" від 18.06.2013 вбачається, що на зборах були присутні наступні учасники товариства: ОСОБА_6 – 10 % статутного капіталу; ОСОБА_4 – 20 % статутного капіталу; ОСОБА_8 – 25 % статутного капіталу; ОСОБА_9 – 13,34 % статутного капіталу; ОСОБА_7 – 6,66 % статутного капіталу. У протоколі зазначено, що присутні учасники разом володіють 75 % голосів.

На зборах було затверджено та розглянуто наступний порядок денний:

1. Прийняття до складу учасників ТОВ "Дібровастрий" спадкоємців померлих учасників.
2. Затвердження часток учасників ТОВ "Дібровастрий"
3. Затвердження Статуту ТОВ "Дібровастрий" у новій редакції.
4. Поновлення ОСОБА_5 на посаді директора ТОВ "Дібровастрий".
5. Призначення особи уповноваженої діяти від імені товариства без довіреності (підписанта).

6. Призначення уповноваженої особи товариства для здійснення державної реєстрації змін до установчих документів ТОВ "Дібровастрий".

За результатами розгляду порядку денного зборами учасників товариства вирішено питання за які проголосували 100 % голосів присутніх на зборах:

1. Прийнято ОСОБА_9, ОСОБА_7, ОСОБА_8 до складу учасників товариства.

2. Затверджено наступні частки учасників:

ОСОБА_5 – частка в розмірі 20000,00 грн., що становить 25 % статутного капіталу, ОСОБА_6 – частка в розмірі 8000,00 грн., що становить 10 % статутного капіталу, ОСОБА_4 – частка в розмірі 16000,00 грн., що становить 20 % статутного капіталу, ОСОБА_9 – частка в розмірі 10666,67 грн., що становить 13,34 % статутного капіталу, ОСОБА_7 – частка в розмірі 5333,33 грн., що становить 6,66 % статутного капіталу, ОСОБА_8 – частка в розмірі 20000,00 грн., що становить 25 % статутного капіталу.

3. Затверджено статут ТОВ "Дібровастрий" в новій редакції. Уповноважено голову загальних зборів товариства підписати статут ТОВ "Дібровастрий" у новій редакції.

4. не визначено, що вирішено.

5. Призначено особу (підписанта), уповноважену діяти від імені товариства без довіреності ОСОБА_9

6. Уповноважено ОСОБА_4 здійснити усі необхідні заходи, пов'язані з реєстрацією Статуту товариства у новій редакції та внесенням змін до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, підписати їх від імені товариства та отримати підтвердження про внесення запису до ЄДР.

При цьому, у Реєстрі учасників загальних зборів ТОВ "Дібровастрий", що призначені на 18.06.2013 за адресою: м. Стрий, вул. Заньковецької, 82, зареєстровані учасники загальних зборів з наступними частками у статутному капіталі Товариства: ОСОБА_6 – 10 % (підпис); ОСОБА_4 – 20 % (підпис); ОСОБА_8 – 25 % (підпис); ОСОБА_9 – 13,34 % (підпис); ОСОБА_7 – 6,66%

(підпис); ОСОБА_5 – 25 % (не з'явився). У цьому ж Реєстрі зазначено, що кворум наявний, збори повноважні приймати рішення з усіх питань, що віднесені до компетенції загальних зборів. Реєстр підписаний головою зборів – ОСОБА_6, секретарем зборів – ОСОБА_4

Відповідно до частини 1 та 3 ст. 167 Господарського кодексу

України корпоративні права – це права особи, частка якої визначається у статутному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами. Під корпоративними відносинами маються на увазі відносини, що виникають, змінюються та припиняються щодо корпоративних прав.

Водночас, судом встановлено, що на підставі Договору про розподіл майна від 26.03.2013, посвідченого приватним нотаріусом Стрийського районного нотаріального округу ОСОБА_14, зареєстрованого в реєстрі за № 553, після смерті учасника ТОВ "Дібровастрий" ОСОБА_15, ОСОБА_7 є спадкоємцем 1/3 частки в статутному фонді ТОВ "Дібровастрий", а ОСОБА_9 є спадкоємцем 2/3 частки в статутному фонді ТОВ "Дібровастрий".

Також, ОСОБА_8 є спадкоємцем 25 % частки в статутному фонді ТОВ "Дібровастрий" після смерті ОСОБА_16, що підтверджується Свідоцтвом про право на спадщину за заповітом від 31.10.2011, виданого приватним нотаріусом Стрийського районного нотаріального округу ОСОБА_14, яке зареєстровано в реєстрі за № 2180 .

Частиною 1 ст. 100 Цивільного кодексу України передбачено, що право участі у товаристві є особистим немайновим правом і не може окремо передаватися іншій особі.

Згідно з пунктами 1, 2 частини 1 ст. 1219 Цивільного кодексу України не входять до складу спадщини права та обов'язки, що нерозривно пов'язані з особою спадкодавця, зокрема: особисті немайнові права; право на участь у товариствах та право членства в об'єднаннях громадян, якщо інше не встановлено законом або їх установчими документами.

Відповідно до частини 5 ст. 147 Цивільного кодексу України частка у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю переходить до спадкоємця фізичної особи або правонаступника юридичної особи – учасника товариства, якщо статутом товариства не передбачено, що такий перехід допускається лише за згодою інших учасників товариства.

Згідно зі ст. 55 Закону України "Про господарські товариства" при реорганізації юридичної особи, учасника товариства, або у зв'язку із смертю громадянина, учасника товариства, правонаступники (спадкоємці) мають переважне право вступу до цього товариства. При відмові правонаступника (спадкоємця) від вступу до товариства з обмеженою відповідальністю або відмові товариства у прийнятті до нього правонаступника (спадкоємця) йому видається у грошовій або натуральній формі частка у майні, яка належала реорганізованій або ліквідованій юридичній особі (спадкодавцю), вартість якої визначається на день реорганізації або ліквідації (смерті) учасника.

Виходячи зі змісту вищенаведених правових норм, до спадкоємця переходить право на частку в статутному (складеному) капіталі, а не право на участь у господарському товаристві. Водночас, одержавши право на частку в статутному капіталі товариства, спадкоємець набуває як переважного права вступу до товариства (ст. 55 Закону України "Про господарські товариства"), так і право відмовитися від вступу до нього.

При цьому судом враховано, що прийняття рішення про вступ спадкоємця (правонаступника) учасника до ТОВ (ТДВ) належить до компетенції загальних зборів учасників товариства (п. 30 постанови Пленуму Верховного Суду України "Про практику розгляду судами корпоративних спорів" від 24.10.2008

№ 13).

Відповідно до Статуту ТОВ "Дібровастрій" в редакції від 27.05.2009, яка була чинною на час скликання та проведення загальних зборів 18.06.2013, а саме пункту 3.10., частка у статутному капіталі товариства переходить до спадкоємця фізичної особи або правонаступника юридичної особи учасника товариства. При відмові спадкоємця або правонаступника від вступу до

товариства або відмові товариства у прийнятті до нього спадкоємця або правонаступника розрахунки із спадкоємцем (правонаступником) учасника, які не вступили до товариства, здійснюються згідно пункту 3.13 Статуту товариства.

За таких обставин та враховуючи вищенаведені норми права, місцевий господарський суд, з яким погодився суд апеляційної інстанції, дійшов висновку, що можливість вступу спадкоємця (правонаступника) учасника до товариства поставлена в залежність від волі спадкоємця або правонаступника вступити в товариство та рішення товариства прийняти до нього спадкоємця або правонаступника, так, як спадкоємець має право відмовитись від вступу в товариство, а Товариство має право відмовити спадкоємцю в прийнятті до нього.

Особа стає носієм корпоративних прав з моменту вступу до господарського товариства (п. п. 1.10, 2.2.2 Рекомендацій ВГСУ від 28.12.2007 № 04-5/14).

Таким чином, само по собі одержання статусу спадкоємця померлого учасника товариства засвідчує лише перехід до спадкоємця майнових прав померлого (частка в статутному капіталі, яка належала померлому учаснику товариства), та дає йому право на вступ до господарського товариства. Право ж безпосередньої участі в управлінні господарським товариством (корпоративні права) спадкоємці набувають тільки з моменту вступу до господарського товариства, яке має бути підтверджене рішенням загальних зборів товариства про вступ спадкоємця до товариства та відповідні відомості статуту товариства, які підлягають державній реєстрації у встановленому законом порядку.

Зазначеним спростовано твердження третіх осіб, що Статутом Товариства не було передбачено необхідності отримання спадкоємцем згоди інших учасників товариства і, що перехід частки від спадкодавців – учасників товариства до їх спадкоємців відбувається автоматично.

Згідно з частиною 1 ст. 10 Закону України "Про господарські товариства" учасники товариства мають право брати участь в управлінні справами товариства в порядку, визначеному в установчих документах, за винятком випадків, передбачених цим Законом.

Відповідно до частини 1 та 4 ст. 58 Закону України "Про господарські товариства" вищим органом товариства з обмеженою відповідальністю є збори учасників. Вони складаються з учасників товариства або призначених ними представників. Учасники мають кількість голосів, пропорційну розміру їх часток у статутному фонді.

В силу приписів ст. 60 Закону України "Про господарські товариства" учасники зборів, які беруть участь у зборах, реєструються з зазначенням кількості голосів, яку має кожний учасник. Цей перелік підписується головою та секретарем зборів. Будь-хто з учасників товариства з обмеженою відповідальністю вправі вимагати розгляду питання на загальних зборах учасників за умови, що воно було ним поставлено не пізніше як за 25 днів до початку зборів. У випадках, передбачених установчими документами або

затвердженими товариством правилами процедури, допускається прийняття рішення методом опитування. У цьому разі проект рішення або питання для голосування надсилається учасникам, які повинні у письмовій формі сповістити щодо нього свою думку. Протягом 10 днів з моменту одержання повідомлення від останнього учасника голосування всі вони повинні бути проінформовані головою про прийняте рішення.

В частині 4 та 5 ст. 61 Закону України "Про господарські товариства" визначено, що учасники товариства, які володіють у сукупності більш як 20 відсотками голосів, мають право вимагати скликання позачергових зборів учасників у будь-який час і з будь-якого приводу, що стосується діяльності товариства. Якщо протягом 25 днів голова товариства не виконав зазначеної вимоги, вони вправі самі скликати збори учасників. Про проведення загальних зборів товариства учасники повідомляються передбаченим статутом способом з зазначенням часу і місця проведення зборів та порядку денного.

Повідомлення повинно бути зроблено не менш як за 30 днів до скликання загальних зборів. Будь-хто з учасників товариства вправі вимагати розгляду питання на зборах учасників за умови, що воно було ним поставлено не пізніше як за 25 днів до початку зборів. Не пізніше як за 7 днів до скликання загальних зборів учасникам товариства повинна бути надана можливість ознайомитися з документами, внесеними до порядку денного зборів. З питань, не включених до порядку денного, рішення можуть прийматися тільки за згодою всіх учасників, присутніх на зборах.

Вказані норми права передбачають, що проведення позачергових зборів мають право вимагати учасники товариства, які мають більше 20 відсотків голосів, при цьому, самостійно скликати збори такі учасники мають право лише коли голова товариства протягом 25 днів не виконав зазначеної вимоги. Про проведення позачергових зборів всі учасники товариства повинні бути повідомлені письмово за 30 днів до скликання цих зборів.

В пункті 8.2.15. Статуту ТОВ "Дібровастрій" передбачено, що про проведення Загальних зборів товариства учасників повідомляють особисто із зазначенням часу і місця проведення зборів та порядку денного. Повідомлення повинно бути зроблено не менш як за 30 днів до скликання загальних зборів, учасникам товариства повинна бути надана можливість ознайомитися з документами, внесеними до порядку денного зборів. Голова зборів товариства організує ведення протоколу. Книга протоколів має бути у будь-який час

надана учасникам, на їх вимогу повинні надаватись засвідчені витяги з цієї книги (п.

8.2.17. Статуту).

Судом встановлено, що збори учасників товариства 18.06.2013 скликались самостійно учасниками.

При цьому, судами попередніх інстанцій враховано Рекомендації Президії Вищого господарського суду України від 28.12.2007 № 04-5/14 "Про практику застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин" з доповненнями від 28.12.2009 № 04-06/190, в пункті 1.12. яких зокрема зазначено, що недотримання вимог законодавства та установчих

документів під час скликання та проведення загальних зборів господарського товариства є порушенням прав учасників на управління товариством, та у п. 3.2.4., що господарським судам необхідно враховувати, що голоси, які припадають на частку померлого або реорганізованого учасника, не беруть участі у голосуванні з питання про вступ спадкоємця або правонаступника до товариства. Відповідно, ці голоси не враховуються у визначенні правомочності загальних зборів для прийняття рішення про вступ спадкоємця або правонаступника учасника товариства до цього товариства.

З урахуванням вищевикладеного, місцевий господарський суд, з яким погодився суд апеляційної інстанції, дійшов висновку, що на момент прийняття оскаржуваного рішення зборів учасників ТОВ "Дібровастрий" від 18.06.2013, були присутні учасники товариства ОСОБА_6 та ОСОБА_4, які не володіли в сукупності більш як 60 відсотками голосів, при цьому враховувались голоси померлих учасників товариства, а відтак збори були проведені за відсутності кворуму, рішення прийнято неправомочними загальними зборами, під час скликання і проведення яких не було дотримано вимог діючого законодавства та Статуту Товариства, а відтак дійшли висновку про обґрунтованість та правомірність позовних вимог в частині визнання недійсними рішень загальних зборів учасників ТОВ "Дібровастрий", які оформлені протоколом від 18.06.2013.

Наведене свідчить про те, що оскаржуване рішення загальних зборів прийняте з порушенням вищенаведених законодавчих приписів та призвело до порушення корпоративного права позивача на управління юридичною особою, у зв'язку з чим його право підлягає захисту шляхом визнання недійсним рішення загальних зборів учасників, що відповідає встановленим обставинам справи та вимогам закону.

Твердження скажника про порушення і неправильне застосування судами попередніх інстанцій норм матеріального та процесуального права при прийнятті оскаржуваних судових актів не знайшли свого підтвердження, та зводяться до переоцінки доказів, що суперечить положенням ст. 1117 ГПК України.

За таких обставин, колегія суддів Вищого господарського суду України вважає, що судами першої та апеляційної інстанцій було повно та всебічно з'ясовано обставини, що мають значення для справи, надано їм належну правову оцінку та винесено рішення з дотриманням норм матеріального та процесуального права, що дає підстави для залишення їх без змін.

З огляду на приписи ст. 49 ГПК України, судові витрати за подання касаційної скарги покладаються на скаржника.

Керуючись ст. ст. 1115, 1117, 1119-11111 Господарського процесуального кодексу України, Вищий господарський суд України -

ПОСТАНОВИВ:

Касаційну скаргу ОСОБА_4 залишити без задоволення.

Постанову Львівського апеляційного господарського суду від 17.03.2014 та рішення господарського суду Львівської області від 11.12.2013 у справі № 914/2748/13 залишити без змін.

Головуючий, суддя І.М. Волік

Судді : Г.К. Прокопанич

А.С. Ємельянов